

» Testované
mininástroje

MINITEST

mininástrojů

ING. IVAN CHLUDIL, foto AUTOR a VÝROBCI

Před třiceti lety překvapil nožířský svět nový koncept nástrojového nože Tima Leathermana. Od té doby nejen stejnojmenná firma, ale i další výrobci a plagiátoři zaplavují svět multifunkčním nářadím zabudovaným do kleští, kladívek, sekerek aj. Každý se snaží dostat zákazníka množstvím funkcí a možností použití. Ale po čase šťastný kupec zjišťuje, že během let některé nástroje vůbec nepotřeboval. Proto začali amatéři i profesionálové přemýšlet nad co nejjednodušším a také miniaturním provedením vícefunkčního nástroje.

Mininástroje nejsou novinka z poslední doby. Kapesní otvírač na konzervy bude znát každý, kdo absolvoval vojenskou základní službu, a ti mladší určitě zjistili, že je téměř nezbytný pro pobyt v přírodě. Exemplář na horní fotografii (nahore vpravo) pochází z takzvané konzervované dávky neboli KD, kterou jeho dnešní majitel vyfaso-

» Kreditka na přežití z jednoho kusu oceli

val na vojenském cvičení v roce 1971. Dodnes je plně funkční. Souvisí s ním jeden klasický vojenský vtíp: podle návodu ke KD je *otvírač na konzervy uložen v konzervě číslo 5*. Tento jednoduchý otvírač není český vynález. Funkčně shodné, ale tvarově trochu

Několik vzorků miniaturních nástrojů jsme podrobili jednoduchým testům funkčnosti. Zaměřili jsme se na nástroje složené nejvýš ze dvou částí a jako podmínku pro zařazení mezi mininástroje jsme si stanovili, že maximální délka nástroje výrazně nepřekročí délku kreditní karty.

odlišné nástroje dostávali ke konzervám američtí vojáci ve druhé světové válce.

První nástroje odvozené tvarem a velikostí z kreditních karet podle nezaručených zpráv vznikly svépomocí mezi americkými letci ve Vietnamu. Ve výbavě pro přežití měli signalizační zrcátko z plátku

V případě opravdové nouze může taková maličkost zachránit život.

leštěné nerezavějící oceli přibližně velikosti kreditní karty. První nápad byl jednu stranu zrcátka nabrousit a získat nouzový nůž. Nápad se osvědčil a další kutilové začali přemýšlet, k čemu by se taková ocelová destička ještě mohla hodit. Coca-cola se dodávala ve skleněných lahvích, takže další

» Kreditka s pouzdem

požadovaný nástroj byl zřejmý – otvírák na korunkové uzávěry.

Dílna vybavená vrtačkou, svěrákem a základní sadou nástrojů byla prakticky na každé základně a při troše zručnosti nebyl problém zrcátko upravit, případně ještě něco přidat. Nejčastěji to byl otvírák na konzervy a šroubovák. Po návratu domů se jeden z vojáků pochlubil univerzálním nástrojem konstruktérovi nožířské firmy a během několika let se s kreditkami na přežití doslova roztrhl pytel. Provedení nástrojů je různé, od klasického plátku nerezového plechu s různými výřezy až po pouzdra s dalšími vyjímatelnými díly a přídávky.

Kreditky na přežití

Naše kreditka z jednoho kusu oceli (značení *stainless steel*, výrobce není uveden, pravděpodobně čínská produkce) má rozměry 69x45x1,9 mm a hmotnost 21 g. Zahrnuje nůž (délka 30 mm), pilku, otvírák na konzervy, otvírák na korunkové uzávěry, šroubovák, měřítko 40 mm s dělením po 1 mm, klíč na malé matice, klíč na větší matice, klíč na křídlové matice, kruhový otvor s úhlovým dělením a otvor na závěsnou šňůru. Příslušenství tvoří koženkové pouzdro a kartička s čínsky psaným návodem. Jde o ukázkou výrobně nejjednoduššího řešení za minimální cenu. Nástroj je zhotoven vystřížením z plechu s následným broušením a leštěním. Vnitřní plochy uzavřených otvorů byly ponechány ve stavu, v jakém karta vypadla z raznice.

Kreditka s plastovým pouzdem s rozměry 84x54x4,3 mm váží 46 g, tloušťka ocelové části je 2,1 mm. Má nůž (délka 31 mm), otvírák na konzervy a na korunkové uzávěry, klíč na šestihřanné matice, klíč na křídlové

matice a šroubovák. V rukojeti je zasunuta ocelová jehla, na protější straně najdeme závěsné očko. Na pouzdru je padesátimilimetrové měřítko s milimetrovým dělením, na druhé straně pouzdra měřítko délky dvou palců s dělením po 1/16. Na pouzdru je nápis *Safety hard case*, na ocelové části *stainless steel*. Ocelová část je zhotovena stejným postupem jako u předcházející destičky, na spodní část je nalisována rukojeť z černého plastu a ze stejného plastu je pouzdro.

Victorinox SwissCard Quattro s rozměry 82x54x4,3 mm váží 16 g. V otvorech plastového pouzdra jsou zasunuty nůž s pevnou čepelí, šroubovák na malé šrouby, ocelová jehla, pilníček na nehty, ocelová pinzeta, plastové

párátka a kuličkové pero. Na pouzdru je měřítko 75 mm s dělením po 1 mm, na druhé straně palcové měřítko délky 3 palce s dělením po 1/16. Značení: *Victorinox SwissCard Quattro, Swiss made*. Provedení odpovídá tradici značky, všechny díly jsou pečlivě zhotovené a v pouzdru dobře drží.

Přívěšky

Timberline O2 Wrench (70x22x2,7 mm, 18 g) zahrnuje plochý šroubovák, otvírák na korunkové závěry, řezací hák, nožovou čepel dlouhou 39 mm, obdélníkový otvor (snad jako klíč na ventily) a otvor na závěsnou šňůru. Příslušenství tvoří kydexové pouzdro s očkem na závěsnou šňůru. Značení je *Timberline K Design, O2 Wrench, Model no. 4905, China*. Nástroj je vystřížen z jednoho kusu ocelového plechu a dokončen broušením. Povrch je jemně pískovaný, značení vypáleno laserem. Pouzdro se dá nasadit jako provizorní rukojeť.

Utility Key má rozměry 70x19x3 mm a hmotnost 9 g. Obsahuje jednostranně broušený nůž, otvírák na korunkové uzávěry, křížový šroubovák, větší a menší plochý šroubovák. Nožová čepel má délku 40 mm a tloušťku 1,5 mm.

Značení tvoří miniaturní silueta jelena a nápis *HX Outdoors* (což je čínská firma vyrábějící nože a vybavení pro pobyt

v přírodě). Nástroj vypadá jako klíč, ale je snýtovaný ze dvou polovin, které se dají na nýtu vzájemně pootočit o necelých 90°. Díly nástroje jsou vystříženy z nerezavějícího plechu a do konečného tvaru dopracovány poměrně složitým broušením. Povrch je jemně broušený. »»»

» Timberline O2 Wrench

» Victorinox SwissCard Quattro